

Bases sociopedagògiques d'educació social

2012/2013

Codi: 101678

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Graduat en Educació social	827 Graduat en Educació social	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Xavier Úcar Martínez

Correu electrònic: Xavier.Ucar@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

1. Conèixer i reflexionar grupalment sobre la història, conceptualització actual i els paradigmes d'interpretació i intervenció en Pedagogia Social
2. Conèixer les tecnologies, els professionals, les metodologies i els àmbits d'intervenció de la Pedagogia Social
3. Analitzar i conèixer en profunditat un àmbit específic d'intervenció en Pedagogia Social

Competències

- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Participar en els debats teòrics que afecten la professió i que afecten els diferents àmbits d'actuació.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinari).

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el desenvolupament de la professionalització en Educació Social.
2. Analitzar la complexitat de la funció social de l'Educació Social.
3. Analitzar la complexitat del valor de la formació com a factor decisiu en la inclusió social.
4. Analitzar la relació formació - progrés - felicitat en la societat actual.
5. Analitzar les diferents possibilitats d'ocupació dels professionals de l'educació social.
6. Analitzar les relacions entre les ideologies i l'acció socioeducativa.
7. Conèixer el procés de professionalització de l'educació social.

8. Conèixer els principals models d'acció i intervenció socioeducativa.
9. Conèixer i desenvolupar el pensament i raonament crític per analitzar la complexitat dels reptes i desafiaments de l'educació social.
10. Conèixer i participar en els diferents debats teòrics: seminaris, jornades, simposiums, congressos.
11. Conèixer la investigació sobre empoderament individual i comunitari.
12. Conèixer les funcions que els educadors socials poden desenvolupar en diferents tipus d'equips multidisciplinars.
13. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i pensament científic per a la millora de l'acció professional.
14. Elaborar informes socioeducatius en contextos multiprofessionals.
15. Treballar amb altres professionals d'allò social (treballadors, psicòlegs, antropòlegs socials, sociòlegs, etc.).
16. Utilitzar la conceptualització bàsica de la Pedagogia i l'Educació Social.

Continguts

1. Pedagogia social i educació social: conceptualització i relacions
 - 1.1. Eines conceptuais bàsiques
 - 1.1.1. Pedagogia Social; Educació Social; Treball social;
 - 1.1.2. Acció i intervenció socioeducativa; praxis social: emancipació; inadaptació; exclusió; animació; etc.
 - 1.2. Evolució històrica de la pedagogia social i de l'Educació Social a Europa i Espanya. Autors més rellevants.
 - 1.3. Problemàtiques i desafiaments actuals de la Pedagogia Social i l'Educació Social.
2. Bases pedagògiques de la socialització i l'aprenentatge social
 - 2.1. Pedagogia, socialització i aprenentatge social
 - 2.2. Models i teories de l'aprenentatge social
3. Educació social i processos d'empoderament
 - 3.1. Pedagogia, educació social i política
 - 3.2. Intervenció socioeducativa, ideologia i poder
 - 3.3. Empoderament i intervenció socioeducativa
 - 3.4. Tipus d'empoderament
4. Models d'acció i intervenció socioeducativa
 - 4.1. Models d'intervenció socioeducativa
 - 4.2. L'univers d'accions i intervencions de la Pedagogia Social i l'Educació Social
 - 4.3. Normativa en pedagogia i educació social
 - 4.4. Metodologia de la intervenció socioeducativa
5. Profesionalización en educación social y profesiones de lo social
 - 5.1. Les professions de la sociocultura
 - 5.2. Els perfils professionals històrics d'educació social
 - 5.2. Ambits professionals dels educadors i educadores socials

5.3. Educació social, interdisciplinarietat i interprofesionalitat

Metodologia

A) Activitat 1 (Grupal):

Treball sobre articles de revista o capítols de llibre:

Metodologia de seminari amb treball sobre un article concret que tothom haurà de portar llegit a l'aula. Els estudiants s'organitzen per grups de 3 persones.

B) Activitat 2 (individual):

Anàlisi i valoració dels 5 articles treballats a l'aula.

Treball final d'anàlisi i valoració dels 5 articles treballats a l'espai classe. Màxim 10 fulls (2 per cadascun dels articles)

C) Activitat 3 (Grupal)

Treball sobre pel·lícules:

D) Activitat 4 (grupal):

Elaboració d'un pòster d'un àmbit d'intervenció o d'una temàtica concreta de pedagogia social.

E) Activitat 5 (grupal):

Presentació i defensa a l'aula del poster

F) Activitat 6 (individual):

Examen final de la matèria

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes i seminaris	45	1,8	1, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Elaboració de treballs	30	1,2	1, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 15
Tipus: Autònomes			
estudi i recerca d'informació	75	3	1, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 15

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic, mitjançant les activitats descrites en el punt anterior. L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria. L'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de les classes, en cas contrari es considerarà no presentat. L'assignatura es va avaluant de manera continua pel que no hi haurà recuperació si es suspén.

Activitats d'Avaluació		% de la nota
PART GRUPAL	Presentació oral del treball sobre un article o una pel·lícula i gestió de la dinàmica a l'aula	15%
	Treball grupal de reflexió a l'aula partir de 3 pel·lícules i 5 articles	10%
	Realització d'un pòster sobre una temàtica específica	20%
	Presentació pública del poster	10%
PART INDIVIDUAL	Examen final	40%
	Autoavaluació	5%

--

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Autoavaluació	5 %	0	0	1, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 15
Examen final de la matèria	40%	0	0	1, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 15
Presentació oral del treball sobre un article o una pel·lícula i gestió de la dinàmica a l'aula	15 %	0	0	7, 9, 11, 13, 16
Presentació pública del poster a l'aula	10 %	0	0	1, 5, 6, 8, 12
Realització d'un pòster sobre una temàtica específica	20 %	0	0	1, 5, 8, 12, 15
Treball grupal de reflexió a l'aula partir de 3 pel·lícules i 5 articles	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 15

Bibliografia

A - Manuals generals i específics

1. CARIDE, J.A. (2005) **Las fronteras de la Pedagogía social. Perspectivas científica e histórica.** Barcelona: Gedisa.
2. CAMERON, C.; MOSS, P. (Eds.) (2011) **Social Pedagogy and working with children and young people. Where care and education meet.** Jessica Kingsley Publishers: London and Philadelphia.
3. CENTENO, C. (2005) **Pedagogía social. Marco metodológico y profesional del educador social.** Alcalá la Real: Fundación Alcalá.
4. ERIKSSON, L.; WINMAN, T. (Eds.) (2010) **Learning to fly. Social Pedagogy in a contemporary society.** Daidalos: Göteborg
5. FULLANA, J. (1999) **Els àmbits de treball de l'educador social.** Màlaga: Ediciones Aljibe.
6. KORNBECK, J.; ROSENDAL JENSEN, N. (2009) **The diversity of social pedagogy in Europe.** Europäischer Hochschulverlag GmbH&Co. KG: Bremen
7. KORNBECK, J.; ROSENDAL JENSEN, N. (Eds.) (2011) **Social Pedagogy for the entire human lifespan, Vol. I.** Europäischer Hochschulverlag GmbH & Co. KG.: Bremen.
8. KORNBECK, J.; ROSENDAL JENSEN, N. (Eds.) (2012) **Social Pedagogy for the entire human lifespan, Vol. II.** Europäischer Hochschulverlag GmbH & Co. KG.: Bremen
9. LLENA, A.; PARCERISA, A (2008) **La acción socioeducativa en medio abierto. Fundamentos para la reflexión y elementos para la práctica.** Graò: Barcelona.
10. NÚÑEZ, V. (2002) **La educación en tiempos de incertidumbre: las apuestas de la pedagogía social.** Barcelona: Gedisa.
11. ORTEGA, J. (1999) **Pedagogía social especializada.** Barcelona: Ariel.
12. PANCHON, C. (1998) **Manual de Pedagogía de la inadaptación social.** Dulac. Barcelona.
13. PEREZ SERRANO, G. (2003) **Pedagogía Social/Educación Social. Construcción científica e intervención práctica.** Narcea. Madrid.
14. PETRUS, A. (Coord.) (1997) **Pedagogia Social.** Barcelona: Ariel.
15. PLANELLA, J.; VILAR, J. (Coord.) (2006) **La pedagogía social en la sociedad de la información.** Barcelona: UOC.
16. SAEZ, J.; MOLINA, J.G. (2006) **Pedagogía Social. Pensar la educación social como profesión.** Madrid: Alianza
17. SAEZ, J (Coord.) (2007) **Pedagogía Social.** Madrid: Pearson Educación.
18. SOLER, P. (Coord.) (2005) **L'educació social avui: la intervenció socioeducativa a Catalunya.** Girona: Universitat de Girona.

B - Altres textos de consulta

1. AMORÒS, P./AYERBE, P (2000) **Intervención educativa en inadaptación social.** Madrid: Síntesis
2. CORTINA, A. (1997) **Ciudadanos del mundo.** Alianza: Madrid.
3. HERRERA, M.; CASTÓN, P. (2003) **Las políticas sociales en las sociedades complejas.** Ariel: Barcelona.
4. JOLONCH, A. (2002) **Educació i infància en risc.** Barcelona: Centre d'Estudis Contemporanis
5. LANDRY, M. (2005) **Procesos clínicos en educación especializada.** Barcelona: Graò.
6. MAS, B. PONCE, C. (1996) **La intervención socioeducativa en la infancia y en la adolescencia.** Barcelona: Fundación Dabar.
7. MONDRAGON, J.; TRIGUEROS, I (2002) **Intervención con menores. Acción socioeducativa.** Madrid: Narcea.
8. ORTE, C.; MARCH, M.X. (1996) **Pedagogía de la inadaptación social.** Valencia: Nau Llibres.
9. PLANELLA, J. (2006) **Subjetividad, disidencia y discapacidad. Prácticas de acompañamiento social.** Madrid: Fundación ONCE.
10. QUINTANA, JM. (1994) **Educación social. Antología de textos clásicos.** Madrid: Narcea.
11. RIERA, J. (1998) **Concepto, formación y profesionalización de el educador social, el trabajador social y el pedagogo social.** Valencia: Nau Llibres.
12. VALVERDE, J. (1993) **Proceso de inadaptación social.** Madrid: Popular
13. WENGER, E. (2001) **Comunidades de práctica.** Barcelona: Paidós

C - Metodologies i tècniques

1. BARAÚNA, T./MOTOS, T. (2009) **De Freire a Boal: pedagogía del Oprimido. Teatro del Oprimido.**

Ciudad real: Ñaque.

2. COSTA, M; LOPEZ, E. (1991) **Manual para el educador social 1 y 2**. Madrid: Ministerio de Asuntos sociales.
3. GOMEZ, M. (2000) **Els serveis socials i la seva avaluació**. Edicions Universitat de Barcelona: Barcelona.
4. KARLHEINZ A.; HEGE, M. (1997) **Acción socioeducativa. Modelos, métodos, técnicas**. Narcea. Madrid.
5. LOPEZ DE CEBALLOS, P. y otros (2001) **Un método de evaluación formativa en el campo social**. Madrid: Popular.
6. PEREZ-CAMPANERO, M.P. (1991) **Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa**. Narcea. Madrid.
7. PLANELLA, J.; VILAR, J. (Eds.) (2003) **L'educació social: projectes, perspectives i camins**. Pleniluni: Barcelona.
8. RECIO, C; MÉNDEZ, E.; ALTES, J. (2009) **Los bancos de tiempo**. Graò: Barcelona
9. RIBERAS, G.; VILAR, J.; PUJOL, P. (2003) **Disseny de les intervencions socioeducatives**. Pleniluni: Barcelona.
10. ROZEMBLUM, S.(2007) **Mediación. Convivencia y resolución de conflictos en la comunidad**. Barcelona: Graò.

D) Revistes i enllaços web

1. Educación Social. Revista de Intervención socioeducativa. Institut de formació Pere Tarrés.
2. Pedagogia social. Revista Interuniversitaria. Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED)
3. Quaderns d'animació i educació social. <http://www.quadernsanimacio.com>
4. Quaderns d'educació social. Col·legi d'educadors i educadors socials de Catalunya
5. Community Development Journal
6. European Journal of Social work
7. Social work education
8. Social Education
9. International Journal of Social Education
10. El Pas. <http://www.diba.es/elpas/index.asp>
11. Fundació Jaume Bofill. <http://www.fbofill.cat/>
12. Eduso. Net el portal de l'educació social. <http://www.eduso.net/>
13. Dixit Centre de Documentació de Serveis Socials. <http://dixit.gencat.cat/portal/index.html>